

Anna Sochorová – žáci ZŠ Dalovice

Druhá světová válka. Lidé si pod tímto pojmem představí utrpení, koncentrační tábory, hlad či ghetta. Avšak již méně se hovoří a je znám pohled očima sudetských Němců, kteří naše pohraničí osidlovali již po celé generace před vypuknutím války.

Anna Sochorová, narozena 25. 12. 1926 jako Anna Kletschková v Dalovicích. Otec vlastní obuvnickou firmu v obci Dalovice, kde před válkou žije mnoho německých rodin, z nichž jedna je právě rodina Kletschků. Když byl Anně jeden rok, umírají její dva starší bratři. Jeden čtyřletý na záškrť, druhý pětiletý na vrozenou srdeční vadu. Po dvou letech se narodí Annina sestra.

Dětství Anička prožívá se svými kamarády. Navštěvuje obecnou školu, poté nastupuje na školu měšťanskou, která byla pro nadanější žáky. Ze školních aktivit měla nejraději tělesnou výchovu.

V roce 1938, v době okupace pohraničí a posléze celého území Čech a Moravy, je Anně 12let. V této době je již v Čechách mnoho politických stran, sociálně demokratická, komunistická či agrární, avšak většina Němců se hlásí ke straně sudetoněmecké. Rodina Kletchkova byla vždy protifašistická a paní Sochorová si stále pamatuje slova otce: „Až přijde Hitler k moci, bude válka“.

Po okupaci se rodina chystá utéct do Anglie. Měli v plánu jet do Prahy a poté do Anglie. Už měli všechny věci zabaleny a Anna si na poslední chvíli přihodila do kufru knížku, sama neví, proč to udělala, vzpomíná. Ten večer mluvil Hitler do rádia, ať se lidé neodcházejí ze země, že se jim nic nestane. Rádio vlastní z celého domu jen Kletschovi. Otec se vrací do svého obuvnictví, kde mu vypomáhá chlapec z Moravy jménem Karel, který byl totálně nasazený. Z Dalovic šli všichni mladí Němci do války, zůstali zde jen Češi a Poláci. V obci byl zřízen pracovní tábor pro zajatce, většinu tvořili Rusové. Ti pak pracovali v místních podnicích. Ženy z porcelánky jim potají nosily jídlo. Jedna z nich šla do vězení jen proto, že řekla: „Ivane takhle to včera bylo v kině“, a objala ho. V Dalovicích nebyla v době okupace zřízena žádná vojenská jednotka.

Podmínky pro život byly stále horší, rodina se tedy musela přestěhovat.

Přestěhovali se do domu, kde pětičlenné rodiny žily v jedné místnosti. Byly přidělovány potravinové lístky, kdy rodina dostala například jen velký pecen chleba na měsíc.

Otec měl, už od 1. světové války, problémy se žaludkem. Lékařskou péči si nemohl dovolit každý a nebyla na takové úrovni jako nyní, například stále nebyl objeven penicilin. Annin otec během 2. svět. války v pouhých 52 letech umírá na problémy s dýcháním. Anička si na tento den pamatuje, jela z Drahovic domů na kole na oběd a maminka u stolu říká: „Myslím si, že tatínek umře“, a opravdu se tak ten den stalo. Celá rodina měla tatínka moc ráda. Vedení obuvnické dílny převzala maminka.

Po okupaci Anička začala chodit na dnešní obchodní akademii, obor prodavačka. Tři roky studovala, ale stejně svou práci po dokončení školy nemohla vykonávat, jelikož neuměla česky. Z tohoto důvodu začala pracovat v porcelánce.

Ke konci války, v roce 1945, musela na půl roku odjet pracovat do Německa. Ženy musely vypomáhat v německých podnicích a továrnách pro potřeby říše, neboť muži byli na bojištích. Pracovala ve zbrojovce v lese, kde byla ještě s jednou Češkou, jinak zde byly ještě Polky či Rusky. Z této doby nemá žádné fotografie, maminka je všechny spálila, její dcera tam přeci byla v uniformách s hákovým křížem. Každé ráno musely chodit na apel, kde zpívaly německé písně a u vlajky vždy prováděly fašistický pozdrav. Na denním pořádku bylo časté bombardování, kterého se velmi bála. Prý z dálky viděly bombardování Drážďan, na nebi se rozsvěcelo a hřmělo jako při bouřce. Po konci války nechtějí Němci pouštět ženy domů. Němky z tábora postupně utíkají, každý den je na apelu o některou z nich méně. Nakonec může odjet i Anna. Společně s druhou dívkou z Čech dostaly lístek na vlak z Norimberka. Již ve městě je překvapena, že celé nádraží chybí a jsou zde jen trosky budov a koleje. Vlak po krátké době zastavil, chyběly totiž koleje, byly vybombardované. Vlak byl tak přeplněný, podle slov paní Anny „nespadl by tam ani špendlík“. Nezbylo nic jiného, než se dostat do Čech nějakým autem a Annu svezli nějakí muži, co jeli na Plzeň. Tak se dostala domů. Paradoxem bylo to, že když se vrátila domů, plna radosti, že je konec války, bombardovalo se tady.

Dovídá se smutný příběh o sestře sedláků z Dalovic, která přijela z Drážďan,

protože se tam bombardovalo a chtěla být v bezpečí. Při bombardování obce, kdy bomby dopadaly na louky v okolí, jen jedna jediná zasáhla dům ve Vysoké, a v něm zahynula.

Místo očekávaných Američanů, které dalovičtí občané očekávali, obec osvobodili Rusové. Svou posádku si udělali v ulici Pod Strání. Všichni obyvatelé této budovy museli své domovy opustit. Obuvnická firma měla napilno. Vyráběli pro Rusy „pěkný kozačky“. Rusové platili a rodina Klečková se v této době měla dobře. Ani netušili, že ostatní mají hlad.

V roce 1946 se do Dalovic vrátili Češi a začali obec znovu spravovat. V této době pociťují matka a sestry Klečkovy nenávisť Čechů vůči nim, jakožto proti všem Němcům. Němečtí občané dostávají bílou pásku, kterou musejí všude nosit jako označení. Celý jeden rok všichni Němci museli pracovat na statku. Začala se řešit otázka vysídlování sudetských Němců z pohraničí. Jen někteří získali legitimaci o vynětí z odsunu z důvodu protifašistické orientace. Tímto případem byla i rodina paní Anny. Němci ač mohou ve svých domovech zůstat, tak jim české obyvatelstvo ukazuje svůj postoj k nim. Nesmějí jezdit vlakem ani autobusem, ať si jdou pěšky. Jen oni mají potravinové lístky, odevzdávají německé peníze a všechny cenné věci, jako například kola, rádia a podobně. Pro Němce platí zákaz večerních vycházek. V Dalovicích byla pěkná hospůdka, kde se též hrálo divadlo. Anna vzpomíná, jak je nechali s kamarády zaplatit vstupné a pak je všechny se slovy „německý národ musí opustit sál“, vyhodili ven. Venku pak na trávě poslouchali hudbu, která vycházela ven oknem.

Do Dalovic přichází český švec, proto je třeba zabavit německé rodině Klečků obuvnickou dílnu, aby ji získal ten český. Mamince paní Anny byla sebrána legitimace a od té doby musí pracovat v továrně. Dílna je zabavena.

Nástupem komunistů, v roce 1948, se život sudetských Němců výrazně zlepšil.

V dalších letech Anna žije běžným životem, nachází si manžela, se kterým má dva syny.

Paní Anna je velmi milá, veselá a pozitivní starší dáma, která na svůj věk vůbec nevypadá. V dnešní době má sedm pravnoučat.

Poselství pro nás mladé: „Budte rádi, že je mír“.

Paní Anna a všichni, kdo prožili válku, vědí, o čem mluví. Važme si tedy každé chvíle, kterou nám dnešek a dny příští dávají.

„Mladí prožívají vše s nadhledem a bezstarostněji“, byla věta, kterou nám naše pamětnice stále opakovala. Vnímala události té doby tak, jak přicházely, a zvládala je díky své rodině a mládí. Asi proto jí vydržela ta jiskra v oku a úsměv na rtech.